

Bezpartyjne pismo poświęcone

Abonament „Głosu Kaszubskiego“
wychodzącego 3 razy tygodniowo, kosztuje przy odbiorze w administracji lub w agenturach 1,20 zł miesięcznie, 3,60 zł kwartalnie, z odroczeniem do dnia 1,30 zł miesięcznie, 3,90 zł kwartalnie, przez pocztę 1,40 zł miesięcznie, 4,20 zł kwartalnie. W razie wysyłki poczynionych należy wyznać, wydawnictwo nie odpowiada za niedostarczenie pisma o abonemencie nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów.

Redaktor Naczelny: Andrzej Szklarski

REDAKCJA:
w Kościerzynie - Rynek 12 - Telefon nr. 77

Drukarni i nakładem „Głosu Kaszubskiego“ w Kościerzynie
Właściciel i wydawca: Stefan Stachowski

interesom ludności kaszubskiej

Ogłoszenia
kosztują 25 gr. od wiersza półtorakgo na stronie ogłoszeniowej, wstąpienie 50 gr. przed tekstem 1 zł. Dla poszukujących pracy 50 gr. wstąpienie. Przy czepianiu powiadomienia ogłoszenia odpowiadają robot. Dla ciotek w aptekach osobny rabat. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie relacje uproszą. Przy telefonowaniu nadzwyczajnie nie przysięgają. Przy odpowiedzialności za ewentualne błędy.

Redaktor Odpow.: Bronisław Chrzan

ADMINISTRACJA:
w Kościerzynie - Rynek 12 - Telefon nr. 77

Rok I.

Kościerzyna, wtorek dnia 11 listopada 1930 r.

Nr. 40

Dzień odrodzenia Ojczyzny.

Dwaście mija lat od chwili w której otworzyliśmy zmnęcone, przeszło 100 letnią niewolę, powieki i rozpoczęliśmy nowe życie.

11 listopada nastąpił kres niewoli: Orzeł Polski, który długo trzepotał skrzydłami, lecz nogi w kajdanach nie pozwalały mu wlecieć, 11 listopada 1918 r. poraz pierwszy wzbił się w górę.

1 odądz dzień 11 listopada uznany został oficjalnie za święto narodowe Polski. Postanowienie rządu stało się w tym wypadku aktem sprawiedliwości, wyrazem zwycięstwa wobec daty o wiekowem znaczeniu.

Dzieło 11 listopada, to w całej swej rozciągłości dzieło rozkazów, poleceń i myśli Władcy Magdeburgskiego, wydanych jeszcze przed zamknięciem w katedrach niemieckiej twierdzy. Jasną jest bowiem rzeczą, że wydarzeniem, które zdecydowało o powstaniu w tym dniu państwa polskiego, było rozbrojenie wojsk okupacyjnych, dokonane z inicjatywą i przy przeważającym udziale Polskiej Organizacji Wojskowej. Tę zaś stawił Józef Piłsudski.

Kiedy święcimy dziś tak uroczysto 12-to lecie swego odrodzenia, mimowoli budzi się pytanie, co było, gdyby na tym przełomie naszych dziejów nie było Józefa Piłsudskiego?

I wtedy musi w umyśle każdego polaka zbudzić się śmiertelna trwoga na samo wspomnienie tych ciężkich dni. A w samem tem uczucie dławiącego przesłania na myśl, że staliśmy tuż obok przepaści, z której nie było wyjścia, znajdujemy właściwą ocenę wielkości dzieła Józefa Piłsudskiego.

Kiedy członkowie P. O. W. rozpoczęli rozbrajanie Niemców, zawieszenie broni nie było jeszcze podpisane. Gdyby silne liczebnie załogi prusaków zaczęły wtedy skupiać się i stawiać opór to ostrzom ich bagnętów nie potrafiłaby poddać słaba jeszcze wódka Polska. Tu trzeba było czynu, wyrazu siły, aktu przewagi i bohaterstwa. Było to się stanowiło podległa Piłsudskiemu Polska Organizacja Wojskowa, tym właśnie aktem przewagi stało się rozbrojenie Niemców, dokonane 11 listopada.

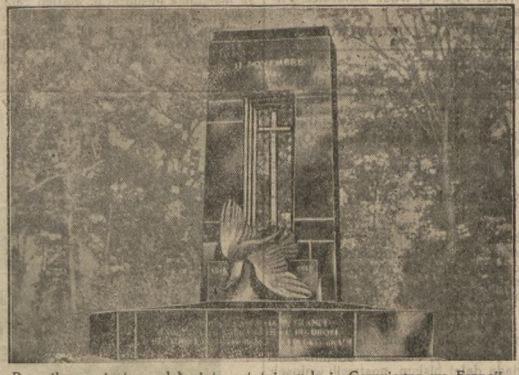
Po odzyskaniu upragnionej wolności, po dniach radości nie zaznaliśmy od razu spokoju, nie mogliśmy się wziąć do odbudowy Kraju, bo u wschodniej jego ściany stał wtedy wróg straszliwy, niosący na swoich płonących zagłach zniszczenie, krew, pożóg, strumień i hańbę. Wszystkimi drogami szczyły się od wschodu grupki, gromadki i zbiorowiska powracających uciekinierów wojennych, oporniane zgnębą zarazą. Nie była jeszcze wtedy znana cała obda rewolucji rosyjskiej, wielu jeszcze sądziło, że niesie ona wolność ludowi pracującemu. Poczynali się zdarczać już i u nas złowrogi odrucho, wszak mieliśmy i my republikę tamorzbęską.

Anarchia stała u wrót, próbowała je wyważyć, aby zalać bezkarnie. Nie było, poza Piłsudskim i skupiającym się przy nim wojsku, żadnej siły, która mogła temu niebezpieczeństwu zapobiedz. Uwolnieni od jarzma niemieckiego,

go, wpadlibyśmy pod gorsze jeszcze, bolszewickie. Obóz bierności politycznej, obarczony tradycją ugodywosci wobec zabórów, nie rozporządzał wtedy żadną siłą, choćby tylko dla obrony własnych interesów. Sam sobie zdawał z tego sprawę, raz gdy w postaci rządu ówczesnego przestraszył się własnego cienia, drugi raz, w wiele miesięcy później, we wskrzeszonym Sejmie Rzeczy-

pospolitej, oddając swemi głosami wadziwierzchnią zwycięskiemu Komendantowi Legionów.

Pozostanie nazawsem faktem, że widmo anarchii wewnętrznej zostało w listopadzie r. 1918 zduszone potęgą moralną imienia Józefa Piłsudskiego wśród mas robotniczych, potęgą, której nikt wtedy i po dziś dzień nie posiadał. Pozostanie również na zawsze faktem, że widmo a-

Pomnik zwycięstwa odsłonięty ostatnio w lesie Compiègne we Francji.

Bułgarska para królewska w Sofii, przed wejściem do katedry Aleksandra Newskiego, gdzie odbyły się zaślubiny według rytuału prawosławnego.

narchii, niesione z zewnątrz na ostrzach bagnętów czerwonej armii, zostało odparte krwią i męstwem wojska polskiego, stworzonego przez Józefa Piłsudskiego — w pierwszym stadium organizacyjnym wyłącznie z szeregów powoiac-

ski, był i jest dla nas mężem opatrzościowym, bo jak to powiedział w dniu swego powrotu z Magdeburga: „Zawsze służyłem i służyć będę życiem swoim i krwią Ojczyźnie i ludowi polskiemu“, tak słów swych dotrzymuje.

Piłsudski zawsze służył Polsce swoim i krwią Ojczyźnie i ludowi polskiemu, dając z siebie wszystko co miał, każdą myśl ofiarowując krajowi.

Zawsze stał na straż potęgi Polski, tak wtedy, kiedy uniósł w górę przeszarżę rżę szczyderstwa miecz Polski, jak i dziś, kiedy jest pionierem w ruchu odbudowy gospodarstwa Polski, wierny słowom, które wypowiedział.

„Ida czasy, których zamianiem będzie wysiłek pracy, jak dawniej był wysiłek żelaza, jak dawniej był wysiłek krwi“.

Dziś, w wysiłku pracy również pierwsze miejsce zajmuje Piłsudski, jak pierwsze miejsce zajmował w wysiłku krwi.

Z całej Polski

Ostatnie telegramy!

Jan Kiepura w polskim radio.
Jak się dowiadujemy, w koncercie międzynarodowym, który Polska Radjo nada w dniu 16 grudnia weźmie udział światowej sławy śpiewak polski, Jan Kiepura.

Kandydat N. D. w poznańskim przeszedł do BBWR.

Komitet regionalny BBWR otrzymał od p. Franciszka Kaczmarska, b. posła do sejmu ustawodawczego z ramienia N. D. list, w którym wymieniony donosi, że Narodowa Demokracja wysuwa tylko swoje interesy partyjne, wobec czego zdecydował się on przystąpić do BBWR.

Działacze niemieccy w więzieniu w Starogardzie.

Bydgoszcz 9. 11. PAT. Z aresztowanych na terenie Wejherowa 8 działaczy niemieckich zwolniony został Gustaw Bamberg, administrator dóbr hr. Kaiserlinga, jako podany austriacki. Reszta uwolnionych oddawione została do więzienia Sądu Okręgowego w Starogardzie.

Gdynia otrzymała półtora milj. fr. szw.
Gdynia, 9. 11. PAT. Dziś magistrat m. Gdyni otrzymał z Schweizerische Bankgesellschaft 1.500.000 fr. szw. jako pierwszą ratę zaciągniętej przez gminę pożyczki na elektryfikację miasta w wysokości 4. milionów franków. Z pierwszej tej raty ukończona zostanie budowa elektrycznej stacji rozdzielczej.

Groźny wylew Warty
Łaski, 11. 11. PAT. Wskutek ostatnich deszczów rzeka Warta wystąpiła z brzołów i w okolicach Międzybuzia zalała wielkie przestrzenie łąk i lasów.

Również liczne drogi stoją pod wodą, tak, że komunikacja z Międzybuziem jest od południowej strony, przerwana.

Posel Kotarski skazany na 6 miesięcy!
Lublin, 9. 11. PAT. W ub. poniedziałek w Lubelskim Sadzie Okręgowym zapadł wyrok, skazujący b. posła Feliksa Kotarskiego (z Centrolewy) z artykułu 332 i 129 K. K. na 6 miesięcy więzienia.

Ołbrzymi pożar 6 gospodarstw.
Świeciana, 9. 11. PAT. W miasteczku Świeciana niewyjaśnionej przyczyny wybuchł pożar, pastwą którego padło 6 gospodarstw. Ogólne straty wynoszą przeszło 175.000 zł.

Kampania przeciw Baldwinowi.

Przeciwko przywódcy angielskiej partii konserwatywnej Baldwinowi (na prawo) zbuntowała się część członków partyjnych i domaga się jego ustąpienia. Przywódca opozycji, poseł Grettton (na lewo) który oświadczył, że partia konserw. nie pójdzie do przyszłych za Baldwinem.

Obywatelki!

Sejm, który się zbliża, orzec ma o zmianie ustroju naszego państwa.

Ma uczynić ten organizm silny, zwarty, radny, niepodlegający ciągłym wahaniom, obronny wobec wrogich dążeń zewnętrznych i wewnętrznych skłonności do anarchii i partyjniczwa. Ma dać Polsce te silną władzę wykonawczą, na której krótki ciępliła tak bardzo w ostatnich wiekach swego historycznego żywota.

W tej decydującej chwili staje do współpracy z obywatel Marszałek Piłsudski nasz silny i zwarty obywateli. Milijony głosów rzuciły na szale wyborów!

Genjalny wychowawca Narodu! Wódz zwycięskich Obrona Ojczyzny! wyzwa nas do współdziałania.

Idziemy pod Jego sztandarem!

Kobiety Polki, jesteście w odróżnionej Rzeczypospolitej siłą nową. Niesiecie ze sobą walory: ład, harmonię, bezinteresowności w polityce, zdolności do twórczego

wysiłku, zdrowego instynktu pracy społecznej.

Obowiązując waszym jest wartość te wprowadzić w krew organizmu państwowego, uczynić je nerwem politycznego życia odróżnionej Polski.

Nie dla zadowolenia ambicji jednostek, czy grup, nie w imię interesów partyjnych usiłujemy kandydatury te przeprowadzić.

Jak najintensywniejszy udział w pracy państwowej jest naszym prawem i obowiązkiem zarazem, jako tych, co zarówno w okresie niewoli, jak i w okresie odróżnienia dąży do wywyższenia należania uczuć patriotycznych, bezgranicznej ofiarności i niezaprzeczonych zdolności do pracy społecznej, wreszcie — jako matek i wychowawczyń przyszłego pokolenia.

W imię tych praw i obowiązków naszych, idziemy wielką falą do wyborów!

Niech żyje odróżniona Ojczyzna!

Niech żyje jej Wódz Marszałek Piłsudski!

Kom. Wybor. Organizacji Kobięcych

Taki kiedy przyjdzie na wiec, to nieraz najpierw Boga pochwali i baje niestworzone rzeczy, jak to on wari-broni. Tylko dziś zbiera, bo zaraz potem tłumaczy, że jest lepszym sługą kościoła, niż ksiądz, niż biskup, nawet niż sam Ojciec Święty.

Wszyscy, powiadamy, na wsi są bardzo pobożni i dlatego trudno wyrozumieć, który naprawdę wierzy, a który tylko udaje.

Bardzo wiele wyjaśnia ostatni list pasterski księdza biskupa Łukomskiego. Powiada tam, ks. biskup jakto po katolicy poczynali sobie panowie posłowie. Wyzwolenie posel, gdyż długi mandat, sprowadził sieklarzy, żeby ludność wiejską bałamucili. Pomagał im. może nawet płać za nich - aby poderwać znaczenie Kościoła Katolickiego.

Wyzwolenicy, razem z socjalistami: powiada dalej biskup, postawili wniosek w sejmie, żeby znieść naukę religii, to znaczy, żeby w szkołach pacierza nie uczono. I co im nauka pacierza szkodziła? Przecież każdy przyni, że to tylko złosc i nic więcej.

Inne stronnictwo znów postawiło w sejmie wniosek, żeby zerwać umowę z Ojcem Świętym. Luterskie Niemcy mają taką umowę. Wszystkie państwa się

teraz był przy niej i słuchał z nią razem morskiego szumu. Z nim był byłem weselej i rześniej, bo on się nikogo nie bał i radę sobie umiał wszędzie dać. Co on tam robił teraz w Lipnicach, kiedy już wrzesał śniegiem spisać musiał? Czy do boru z siekiera polechał, czy konie oporządzał, czy może go ze dworu saniami gdzie posłał, czy przerebela na stawie rąbał? Gdzie on teraz, serdecznie? Tu dziewczynki widziały się Lipnicę całkiem takie, jak były: śnieg, skrzyplący na drodze, zorta rumianna między czarnymi gałęziami bezlistnych drzew, stado wron, ciagnące z krakaniem od boru ku wsi, dymy, idące z kominów ku górze, zamaryły żółty pręty studni, a w dali bory, od zorzy czerwony śniegiem przytęszony.

Hej! gdzie to ona teraz była, gdzie ją tatusiowa wola zawiodła! Wdali, jak okiem sięgnąć, jeno woda i woda, zielonawe brzozy i zapienione zagony a na innych wodnych palach niezmiernych ten jeden okret, ptak zabłąkany: niebo na górze, pustynia na dole szum wielki i niby plkanie łal, i poświat wiatru, a tam, przed dziełem statku chyba dziesiąta ciemność, chyba kraj świata.

z Papierzem układają, bo przecie ksiądz jest urzędnikiem stanu cywilnego, on zapisuje uroczelności i śluby. Toż gdyby umowy z Rzymem nie było, a ksiądz nie chciał ksiąg parafianych prowadzić, ile by to trzeba było nowych urzędników. Z zerwania takiego żadnej karzy się — tylko nowe posady dla panów Wyzwolenców, Socjalistów i Piastowców.

Ksiądz Biskup Łukomski wszystko to wytki i powiada, że żaden katolik pod groźbę grzechu śmiertelnego na centrolew, co ukrył się pod nazwą zwązku obrony prawa i wolności ludu a więc na liście nr. siedem (7) głosować ma zakazane.

Dobrze, że wiemy teraz dokładnie kto jest wrogiem wiatru. Teraz już nas nie zbalałmucą. Gdy się jaki agitator z siódmiki pojawi, to powie, że mój odrazu o obwieśczeniu ks. Biskupa.

Ze świata

Najnowsze telegramy.

Bezbrobocie w Anglii.

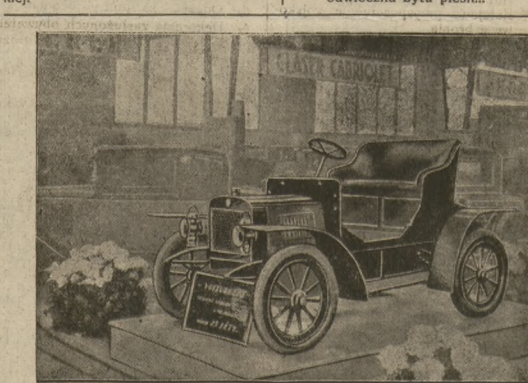
London, 9. 11. (PAT). Liczba bezrobotnych w dniu 26 ub. m. wynosiła 2,337,501, czyli przewyższała o 38,213 liczbę z tygodnia poprzedniego i była o 1,003,113 większa od liczby w tym samym okresie roku poprzedniego.

Uprawdowanie przez bolszewików

Tallin, 9. 11. (PAT). Na jeziorze Pejpus został porwany przez żołnierzy sowieckich inspektor estoński strazy granicznej, który odbywał inspekcję, objeżdżając swój teren żeglówką. W pewnej chwili podjechała łódź motorowa z obсадą, która wymienione estończyka uprawdwała. Śledztwo w toku.

Cała Polska skupia się w obronie granic.

Paryż, 10 listopada. Specjalny przedstawiciel „Petit Parisien” red. Roubaud podaje bardzo przyjazną dla Polski korespondencję z Warszawy, w której zaznacza, że Marszałek Piłsudski b. wzięcia cara na Syberii, b. wzięcia kajera w Magdenburgu jest tym bohaterem narodowym, dokola którego skupia się cała Polska trwożliwa o swe granice na skutek groźby niemieckiej.

W muzeum starych samochodów.

Ilustracja nasza przedstawia jeden z pierwszych samochodów przed 25 laty.

146 skrzynek złota...

Vigo, 9. 11. PAT. Transport 146 skrzynek złota, wartości miliona funtów szterlingów, który zostanie załadowany dziś na okręt „Asturia”, przeznaczony jest dla agencji Banku Hiszpańskiego w Anglii.

Powódź na Węgrzech.

Budapeszt, 9. 11. PAT. Wskutek dużej ulew wystąpiły z brzegów rzeki Zala i Kerka i zalały szereg miejscowości, Magyarszadhealy zostało odcięte od świata.

150 górników zasypanych.

New York, 9. 11. (PAT). Jak donoszą z miejscowości Athens w stanie Ohio w kopalni Millfield na skutek wybuchu gazu zasypany zostało 150 górników.

14 dni samolotem z Anglii do Australii.

London, 9. 11. PAT. Lotnik Oskar Garden, który na samolocie „Gipsy Moth” odleciał z Anglii dnia 16 października, przybył w dniu wczorajszym do Wyndhan w zachodniej Australii. Lot trwał 14 dni.

Znów 115 rannych w Bombaju

Bombaj, 9. 11. Podczas starcia policji z tłumem odniosło rany 115 osób, 80 odwieziono do szpitala. (PAT).

Redukcja pensji urzęd. w Niemczech.

Berlin, 9. 11. PAT. W kolach parlamentarnych wywołano wielkie poruszenie pogłoską, że projektowana przez rząd Rzeszy na 1-go kwietnia 1931 r. redukcja pensji urzędniczych nastąpi już z początkiem stycznia.

Śmęt.

Go chwila niebo płacze miljonem srebrnych łez, a byt tak inaczej ha, wszystko ma swój kres!

Dni lata się skończyły, jesień smęć niesie swój, i drzewa porzuciły swój pyszny letni strój.

W smutku wieczornych godzin brzmie, tkana w dźwięk plesń, pieśń smutku i narodzin, odwieczna bytu pieśń...

Jah.

Wilki w owczej skórze.

Wiadomo dobrze, że gdy posel przychodzi do wyborców, to wszystko gotów obiecać. Motorolnym obiecuje ziemię, robotnikom pracę i najwyższe zarobki. Opowiadają jeden wypadek, który zdarzył się był w Lubelskiem. Przyjechał kandydat do wsi i obiecał wszystkim zrobić, czego tylko miejscowa ludność zażyczy. Ktoś powiedział, że potrzebny jest most — posel z miejsca obiecał. Ale wtedy okazało się, że niema pości tego mostu stawić, bo rzadna rzeka, ani żaden strumień przez okolicę nie przepływa. Wtedy zrozpaczone kandydat obiecał przeprowadzić rzekę! Śmiechu też było, aż się ludzie poplakali.

Największych matactw dopuszczają się kandydaci poselscy w stosunku do religii. Każdy jest jej przyjacielem. Taki komunista, członek partii, co pozamykała wszystkie kościoły w Rosji, wszystkich księży zesłała, albo pomordowała, która przesładowała modlących się ludzi; nawet ten komunista, gdy przyjdzie na wieś, powiada: że on przeciwko wierze nic niema. A cóż gadają o wyzwoleniec, socjalistach albo piastowcach.

HENRYK SIENKIEWICZ

Za Chlebem

4) Nowella

— Kiej się twój tatusi uparli, to i ja zadatek dworski oddam, chałupinę sprzedam, gospodarstwo sprzedam i pojade. Maryś moja! — mówił — gdzie ty będziesz, tam i ja żorawiem w powietrzu poleć, kaczorem woda popłynie, złotym pocięciem po gościu potoczę, a znajde cię, jedynak! Albo dola jakowa bez ciebie? Gdzie się ty obrócisz, tam i ja się obrócę; co się z tobą stanie, to się i z mną; jedno nam życie i jedna śmierć: ja jakom ci tu nad tą wodą studzienną słuhował, tak mnie niech Bóg opusci, jeśli ja cię opuszczę, Maryś moja! jedyna!

Wspominając te słowa, Marysia wzięła i ona studnię, i miesiać wielki, czerwony nad borem. I jakia jakby żywego. Miała też w tam rozmyślanie ulgę i pociechę wielką. Jasiak chłop był zawzięty, więc wierzyła, że to rzeki, to i spełni. Ot, chciałaby tylko, żeby

Jaską niebożeł czy ty tam trafisz za nią, czy sokołem przez powietrze polecisz, czy rybą przez wodę popłyniesz, czy ty o niej myślisz w Lipnicach?

Powoli słońce chyliło się ku zachodowi i zapadało w ocean. Na pomarszczonej łał uszał się szeroki słoneczny gościniec, uderzał w łuskę złota, mienić się, polyskiwał, świecił, płonał i ginął gdzieś na dalekościach. Okręt, wpływający na wstępie ognista, zdawał się gonić uciekające słońce. Dym, buchający z kominu, stał się czerwony, zagłę i wilgotne liny różowe, majtkowie zaczęli śpiewać, tymczasem promieniący krąg stawał się coraz większy i coraz niżej zapadał w toń. Wkrótce połowie już tylko tarczy widok było nad falą, potem tylko promienie, a potem na całym zachodzie rozlała się jedna wielka zorza, i już niewiadomo było w tych blaskach, gdzie się kończy światłość fali, a zaczyna niebo, powietrze i woda, za równo nasłakie światłem, które gasło stopniowo; ocean szumił jednym wielkim, ale łagodnym szumem, jakby mrucał pacierz wieczorny.

W takich chwilach dusza dostaje skrzydeł w człowieku i, co ma pamiętać

— pamięta, co ukochała — kocha gotęcej za czem tęskni — do tego leci. Wawron i Marysia uczyli też oboje, że, choć ich tam wiatr niesie, jako liście marte, przecie drzewo ich rodzinne to nie ta strona, w którą jechali, ale tamta, z której odjechali: polska ziemia, ona zbożna, jednym łanem się kołysząca, borem zarośnięta, słomianymi strzechami upstrzona, pełna bociąnoń jaskółek, krzyków przyrodnych, białych dworów wśród lip; ona, co czapka rogata pod nogi ima, słowami: „Pochwalony!” wita, a „na wieki wieków” odpowiadła: ona wielmożna, ona matka najdoszadsza, taka poczuła, ukochana nad wszystkie inne na świecie. Wieg czego ich chłopiekie serca przedtem nie czuły, to teraz uczyły. Wawron zdjął czapkę, światło zachodnie padło na siwiejące włosy; myśl jego pracowała, bo biedak nie wiedział, jak ma Marysi to, co mu się zdawało, powiedzieć, nareszcie rzekł:

Maryś, tak mi się widzi jakby tam coś zostało za morzem. — Dola ościła i kochanie zostało — odrzekła cicha dziewczynka, wznosząc oczy, jakby do pacierza... (Ciąg dalszy nastąpi)

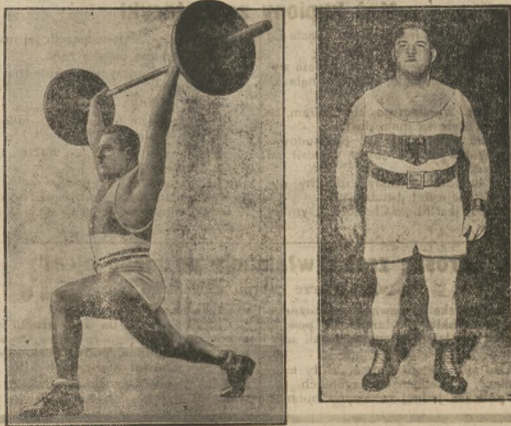

Wielka katastrofa we Włoszech

250 osób spadło z 5-metrowej trybuny. 65 rannych.

Rzym — W Lumarzo w północnych Włoszech podczas poświęcenia ratusza gminnego i nowego budynku szkolnego wzniesionego na pamięć poległych, zawalila się trybuna z 250 osobami. 65

Największy siłacz świata Teodor Sztekker i jego codzienny trening.

Teodor Sztekker zdobył w dniu 1-go listopada br. w Budapeszcie mistrzostwo świata wszystkich wag na rok 1931, wybijając 40-tu zgłoszonych kandydatów do tego tytułu na arenie cyrku budapeszteńskiego.

Aresztowanie wybitnych działaczy niemieckich na Pomorzu.

Bydgoszcz, 7 listopada. Na zlecenie władz prokuratorskich aresztowani zostali na terytorium Tczewa i Wejherowa pod zarzutem działalności antypaństwowej oraz uprawiania nielegalnej agitacji wyborczej następujący działacze mniejszości niemieckiej:

B. posel i czołowy kandydat listy niemieckiej w okręgu tczewskim Tatulinski kandydat tejże listy Juljusz Brandt.

kierownik niemieckiego biura wyborczego w Tczewie, Ferdynand Taube, dyrektor szkoły niemieckiej w Tczewie Alfons Bartel, oraz wybitni działacze mniejszości niemieckiej Rudolf Schieman, Gustaw Bamberger, Oskar Wemdlar i Jan Suchocki. Aresztowanie wyżej wymienionych poprzedziła szczegółowa rewizja domowa i osobista, w czasie której znaleziono wiele materiału obciążającego.

Program obchodu 10-cio letniej rocznicy zwycięstwa Wojsk Polskich nad Rosją Sowiecką w Kościerzynie

Komitet Obywatelski Miasta Kościerzyny ustalił następujący program uroczystości Obchodu Dziesięciolecia Zwycięskiego Odrpacia Napadu Rosji Sowieckiej.

I. W poniedziałek 10-go listopada o godzinie 18-tej capstrzyk orkiestra seminarjum nauczycielskiego.

II. W wtorek 11-go listopada o godz. 9-tej zbiórka organizacji przysposobienia wojskowego przy P. K. U. i odmarsz do kościoła. Szkoły, towarzystwa, cechy i t. d. udają się wprost do kościoła.

O godz. 9.30 uroczysta msza św. we farnie.

O godz. 10.30 ustawienie na rynku i raport organizacji p. w., po raporcie pochód ulicami Senatorską, 3 Maja, Gdańską na Rynek — na Rynek defilady, po defiladzie rozwiązanie pochodu.

Porządek pochodu następujący:

- 1) Osoby zasłużone, naczelnicy oraz kierownicy urzędów.
- 2) Orkiestra seminarjum nauczycielskiego.
- 3) Hufiec szkolny z bronią.
- 4) Kolejowe przysposobienie wojskowe z bronią.
- 5) Hufiec szkolny gimnazjum i seminarium (bez broni).
- 6) Hufiec szkoły rolniczej.
- 7) Przysposobienie wojskowe S. M. P.
- 8) Orkiestra Powstańców i Wojaków.
- 9) Powstańcy i Wojaacy.
- 10) „Sokół”.
- 11) Młodzież szkoły powszechnej.
- 12) Zakład N. M. P. Anielskiej.
- 13) Seminarjum nauczycielskie.

- 14) Gimnazjum.
- 15) Tow. Sw. Wincentego a Paulo.
- 16) Tow. Polek i Ziemiaków.
- 17) Sodalicja Marijańska.
- 18) Orkiestra Tow. Młodzieży Polskiej.
- 19) Kat. Stow. Młodzieży Polskiej.
- 20) Bractwo Strzeleckie.
- 21) Tow. Przemysłowców.
- 22) Tow. Sam. Kupców.
- 23) Związek Handlowców.
- 24) Tow. opiewu „Halka”.
- 25) Cechy.
- 26) Tow. Ludowe.
- 27) Wywołanie.

Wszystkie organizacje, Tow. i t. d. uprasza się przy ustawianiu (do pochodu) o zastosowanie się do wskazań inspektora budowlanego p. Ochoty.

Po defiladzie rozwiązanie pochodu. III. O godz. 14-tej zawody strzeleckie P. W. na strzelniczy Powstańców i Wojaków przy jeździe Osuszyn. O godz. 19.30 wieczornica na sali Bazaru z następującym programem:

- 1) Chór - Halka.
- 2) Deklamacja (dziewczę szkoły powszechnej).
- 3) Odczyt - ks. prof. Grochowski.
- 4) Dekoracja zasłużonych obywateli.
- 5) Przedstawienie sztuki „Dni grozy i chwały”.
- 6) Wspólne odśpiewanie Hymnu Narodowego.

W przerwach przygrywać będzie orkiestra seminarialna. Głos biletoów: 2.—, 1.50 zł. 1.—, wstęp na salę 50 gr., dla uczniów 25 gr.

Komitet.

Realizacja Kredytów Kupieckich w Kościerzynie.

Z polecenia Banku Związku Spółek Zarobkowych, Oddział w Toruniu przystąpiła Komunalna Kasa Oszczędności w Kościerzynie w dniu dzisiejszym do realizacji kredytów przeznaczonych za staraniem p. Wojewody Pomorskiego Lamota dla tutejszego

kupiectwa.

Interesenci, których Komunalna Kasa Oszczędności w Kościerzynie listownie uwiadomi, zechcą możliwie najspieszniej doreczyć żądane zabezpieczenia, poczem nastąpi odroczne wypłata kredytów.

Kaszubskie Rady gminne protestują!

Łubiana, Korne, Piechowice za jedną listą wyborczą do Sejmu i Senatu.

(Korespondencja własna)

Łubiana, dnia 5. listopada.

Rezolucja!

Zgromadzeni na posiedzeniu członkowie Rady gminnej w Łubianie bez różnicy na przynależność do partji i wyznań protestujemy niniejszem jednogłośnie przeciw zachłanności pruskiej, wyrażonej w przemówieniach niemieckiego ministra Treviranusa, mówiącego o zmianie zachodnich granic Polski. Jako mieszkający kresów zachodnich Kaszub, którzy wbrew twierdzeniom Niemców jesteśmy krew z krwi i kość z kości Polakami, niniejszem oświadczamy kategorycznie, że całosci obecnych granic Polski bronimy będziemy wraz z całym Narodem polskim do ostatniej kropli krwi.

Wyrażamy przekonanie, że najlepszą odpowiedzią na ataki Niemców na nasze zachodnie granice będzie wysuwanie przy wyborach jednej wspólnej listy uniemożliwiającej zwycięstwo niemieckiemu zdobyciu mandatu, co najmowniej wobec świata stwierdzi, że Pomorze jest ziemią czysto polską i że

uroszczenia niemieckie są niczem nieuzasadnione.

Wobec powyższego wzywamy wszystkie polskie stronnictwa polityczne, aby zaniechawszy kłótni i sporów utworzyli jeden front polski i jedną listę wyborczą do Sejmu i Senatu.

Rada gminy Łubiana:

Stoltmann sołtyś, Murglin Ignacy, Hildebrandt Franciszek, Princ Bolesław, Glock Konrad, Aleksander Las, Ignacy Kullas, Józef Wierzbna.

Taką samą rezolucję uchwaliła Rada Gminna w Kornem z nast. podpisami: Jan Cyrzon, Jan Szulca, Leon Swierawski, Franc. Bresko, Andr. Berlik, Andrzej Pollak, Piotr. Maszka.

Również taką samą rezolucję uchwaliła Rada Gminna w Piechowicach z następującymi podpisami: Brucki Jan, Glinther Jan, Kunicki Wincenty, Rokowski Tomasz, Blaskowski Jan, Motylewski Antoni, Hiller Marcin, Rolbiecki Kasper, Olszewski Franciszek, Eichmann Teofil, Kurs Dominik, Kustuszyński Teofil, Turzyński, Tomasz, Łukowicz sołtyś.

KOŚCIERZYNA

Kalendarzyk.

Poniedziałek, dnia 10 listopada Andrzeja i Aw. Wschód słońca 7.14 — zachód 16.13. Wtorek, dnia 11 listopada Marcina. Wschód słońca 7.16 — zachód 16.12.

Stan pogody.

Najwyższa temperatura wynosiła 5, najniższa zaś 1.

P. p. p. Najpierw pochmurno, przelotne deszcze i nieco ciepło, potem polepszenie się stanu pogody, począwszy od zachodu kraju. Umiarkowane, na północy dość silne wiatry południowo-zachodnie i zachodnie.

Jazda „na gape”.

W pociągu Kościerzyna — Skarszewy przypłynęło dwóch wygodnych pasażerów „jazdy „na gape”. Zarzuceni tłumaczyli się, że chcieli się przekonać czy też można się przejechać „na gape” z Gdyni do Warszawy.

Ładny „narzeczony”.

23-letnia służka K. zawarła przed 2 laty znajomość z p. W. Kawaler zaczął pannę odwiedzać, dając jej do zrozumienia, że się nią „interesuje”. Przy tej sposobności nie omeżając od czasu do czasu wydłuzać drobne kwoty pieniężne. Gdy K. naklaniała narzeczonego, aby oznaczyć termin ślubu W. wzodził ją dając wymijające odpowiedzi. Wówczas panna oświadczyła, że zrywa z nim. Ale amant nie dał za wygraną i wczoraj znowu przyszedł po pannę. Gdy spotkał się ze stanowczą odpowiedzią brutal pobił K. pięściami, poczem zepchnął ją ze schodów.

Nie chciał iść na libację.

Pewien mieszkaniec Sztydlu nie chciał iść z kolegami na libację. Odmowę swa tłumaczył tem, że zarabia mało — a na utrzymaniu swem ma rodzinę. W odpowiedzi na to został tylko poroniony nożami przez własnych kolegów.

Wiadomości parafialne.

Msza św. na intencje srebrnego wesela p. Orlewiczów odbędzie się w wtorek 11. listop. o godz. 7, na intencje srebrnego wesela p. Waldochów w czwartek 13 listopada o godz. 8.

W środę 12 listopada rozpoczyna się o godzinie 8 wieczorem rekolekcje dla młodzieży meskiej. Nauki rekolekcyjne wygłosi ks. Herud z zgromadzenia księży Słowa Bożego z Górnej Grupy. Porządek i czas nauk pda Ojciec w środę na następnej nauce.

W czwartek 13 listopada przypada dzień św. Stanisława. Kostki Patrona młodzieży meskiej. Rano odbędzie się msza św. z wystawieniem Najśw. Sakramentu.

W sobotę po południu przystąpi młodzież do wspólnej spowiedzi św. w niedzielę do wspólnej komunji św.

Ks. Krysiński, proboszcz

Zima idzie-snowa zima.

Zimę zapowiadają w tym roku wczesną i surową. W krótkie już może zawiatają mrozy.

RUCH TOWARZYSTW

Baczność Sokolli!

W wtorek, dnia 11-go bm. o godz. 9-tej zbiórka wszystkich druhen i druhow przed „Bazarem” w celu wzięcia udziału w obchodzie „Dziesięciolecia Zawarcia Rózejmy z Bolszewikami”.

O liczne i punktualne przybycie uprasza się.

Czołem! Zarząd.

Żołnierzowi Polskiemu

Jakby granit jesteś twardy,
Znosisz znój!
Na śmierć patrysz okiem wzgardy
Nieukleję litny, hardy —
Idziesz w bój!
Trud jest bratem Twojej doli
Krew Twoją wlała w szkły roli
I zapładnia Ziemię — Macierz,
Co zbrojami szmerze pacierz —
Na zgon Twój!

Na reducie stoisz twardy,
Znosisz znój!
Wroga mierzysz wzrokiem
I wgardą —
Choć z ran płyną krwi kordary
Rwiesz się w bój!
Piers Twoją tarczą dla Ojczyzny,
Dla Niej słodka śmierć i blizny
Dla niej stwarzasz męstwa
czyny.

Ona składa ci wawrzyny —
Na grób Twój!
Ducha w sobie masz ze stali,
Jako granit jesteś twardy.
Zapał w sercu Twem się pali,
Śmierć spotykasz okiem wzgardy —
Idąc w bój!
A piers Twoja...
Twarda zbroja —
To Ojczyzny Twoj redutal...
W niej potęga jest ducha!
Bowiem zapał Twego Ducha
Jasnym zniczem wkrąg wybucha —
Wawrzyn Twój.

Rzęście tzy 4 dam zalały płomieniemi zmiem.

Pewna administratorka domu w Kościerzynie trzymając się ściśle litery prawa ściga komorne z całą bezwzględnością i o żadnych odroczeniach nie chce słyszeć. Wywołało to rozgoryczenie wśród 3 lokatorów. Gdy administratorka poszła rozwiezać bieliznę damy poszły za nią i rozpoczęły egzekucję. Jedną była młodzią, druga dzbankiem z trzecią sznurum. Potem wszystkie 4 zaczęły pisać. Serdeczny płacz 4 kobiet zwabił i innych lokatorów i dopiero późny wieczór jesienny położył kres lamentom i skargom.

Krawcy zatarg tściowej z zięciem

Wzajem w południe przyszedł do mieszkanca mego szwagra przy ul. Długiej robotnik, za chwilę przyszedł tam tściowa i z ona. Obie domagały się zwrotu jakichś pieniędzy. Gdy więc nie chciał spełnić żądania tściowej — wtenczas ona zmierzyla się siekierą, z ona chwyciła nóż. Napadnięty w obronie własnej chwycił garnek żelazny i katem uderzył w czoło tściowej, poczem wyszedł.

Dwudziestolenni „ojciec” czterdziestolennej córki

Mąż kupiony za motocykl

Przed sądem francuskiego miasta Le Mans toczył się niezwykły proces.

Oskarżona, wysoka i tego kcioka wysłuchawszy pytań sądu, odpowiadała ze swobodą:

— Tak. Wybiłam go, ale uważam, że jeszcze o wiele za mało dostał.

Sędzia polecił wezwać poszkodowanego. Włók owego „ojca” obudził na sali sensację.

Był to bowiem chudy i mizerny wyrostek, lat najwyżej dwudziestu.

— Pan jest Roger Chaslot, ojczym tej pani?

„Proszę zrobić włamanie do mego ojca!”

Jak włamywacze nabrali wyrodnego syna.

Do mieszkania pewnego zamożnego kupa berlińskiego, włamali się pewnej niedzieli złodzieje i splundrowali mieszkanie.

Oto syn owego kupca „złoty młodzieniec”, o wielkich wymaganiach, poznał podczas jednej ze swych hulanki

— Tak. — Jestem mężem jej matki.

— Ile lat ma paniśka żona.

Młodociany ojczym odpowiedział po chwili wahania:

— 72 lata!

Nie ożenił się pan chyba z miłości?

— Zapylał sędzia.

O, nie — odparł Chaslot. Raczej, z powodu... motocyklu...

Sąd uniewinnił posierbce, a nieszczęśliwy dwudziestolenni ojczym wrócił do swej 72-letniej żony i „miego” pożycia domowego.

nocy dwu włamywaczy.

Zaproszono ich, żeby zrobili włamanie do domu jego rodziców, a włamania za jego pomoc, podzielił się łupem.

Przerachował się jednak. Bo gdy zażądał oblicznego wynagrodzenia, dostał... 40 marek.

Kupujcie tylko wyroby krajowe!

Kłopoty milionerów amerykańskich Kto najlepiej ugoutje otrzyma 20 tysięcy dolarów.

Miljoner Robert Smiles, ogłosił konkurs dla kucharzy.

Ten, który przyrządzi najsmaczniejszą potrawę, otrzyma nagrodę wysokości 20 tysięcy dolarów i zostanie stałym kucharzem pana Smilesa.

Sensacyjny proces amerykański Miljonierka w łachmanach żebrała na ulicach z amatorstwa

Przed sądem w Brooklynie stanęła 90-let. staruszka w łachmanach, nazwiskiem Smolowicz, oskarżona o uprowadzenie żebryni na ulicach miasta.

Posiada ona około miliona dolarów majątku, ma piękny pałac z mnóstwem służby. Żebrała tylko z amatorstwa i jest w swoim zawodzie poprostu artystką.

Sędzia oddał matkę-żebaczkę pod opiekę syna.

400 tysięcy calusów po 25 centów sztuka

W Lexington w Stanie Kentucky pewna dama lat 50-ciu wystąpiła na drogę sądową przeciw swemu byłemu narzeczonemu.

Wedle jej obliczeń, pocałunków było około 400 tysięcy. Dama żądała 100 tys. dolarów, co czyniłoby 25 centów (przeszło 2 złote) za jeden pocałunek.

Półtora miliona złotych za „głowę minisztra”

Przed paroma dniami wyruszyła z Monte-treanu, by udać się w lasy podzwrotnikowe niezwykła wyprawa naukowa.

Kierownicy owej ekspedycji Taylor i Gordon w tej dziedzinie są specjalistami. Niedawno, udało im się znaleźć również rzadki rodzaj rośliny — „Głowę minisztra”, którą pewien amator roślin nabył wówczas za fantastyczną sumę 300 tysięcy funtów szterlingów (co stanowi przeszło półtora miliona złotych).

Górskie słońce za 50 groszy.

W Odroku Wych. Fiz. została uruchomiona lecznicza lampa górskiego słońca (lampa kwarcowa). Nasświetlania są dokonywane za przepisem lekarza codziennie od godz. 9 do 22-giej.

Opłata za nasświetlenie wraz z masażem wynosi zaledwie 50 groszy. (PAT)

150 tysięcy dolarów rocznie przynosi widowie głos jej zmarłego męża.

Obecnie, wobec nowych wynalazków technicznych, głos zmarłego jest źródłem dochodów.

Transponowany na płyty patetofonowe czy filmy dźwiękowe opłacany jest na wagę złota.

Obliczono np., że wdowa po Caruśie zarabia na płytach bagatelnie, bo tylko 130 tysięcy dolarów rocznie.

Wyciąg z „Orędownika Powiatowego” pow. kościerskiego.

Zarządzenie ochronne w sprawie przyszczy.

Z powodu urzędowego stwierdzenia przyszczy wśród zwierząt racicowych w zagrodzie p. Węsierskiego w Lubaniu oraz Herlemana w Lubaniu zarządza na zasadzie postanowień art. 2, 4, 23, 25, 26 i 40 rozp. Prez. R. P. z dn. 22. VIII. 1927 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 77. poz. 673) o zwalczaniu zarazliwych chorób zwierzęcych, w szczególności 141, 152, rozp. Min. Roln. z dn. 9. I. 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 19. poz. 167) w sprawie wykonania wspomnianego rozporządzenia, zarządza co następuje:

- 1) ustanawiam obwód zagrożony do którego należy gmina oraz obszar dworski Luban,
- 2) Okręg zapowietrzony stanowi zagrody Węsierskiego oraz Herlemana obszar dworski,
- 3) Do okręgu zapowietrzonego oraz zagrożonego mają zastosowanie zarządzenia moje z dnia 25. września 1930 r. w Nr. 39/40.

Okólnik w sprawie dostarczania rolnikom materiałów ogniowatych na krycie dachów.

Państwowy Bank Rolny dostarczać będzie rolnikom za pośrednictwem organizacji rolniczych, instytucji spółdzielczych i Powiatowych Kas Komunalnych na warunkach niżej wymienionych aż do odwołania

dachówkę azbestowo-cementową „Wiek” z dostawą firmy Tow. Akc. Przemysłu Cementowego „Wiek”.

I. Ceny

Dachówka	Sztuka	Stara	Czerwona
1) 1 płyty szablony 40/40 cm. przystawka	51 gr.	52 gr.	51 gr.
2) 1 płyty krawędziowa 40/20 cm. 1/2, płytka trójkątna	26 gr.	32 gr.	

Przybory
spinki burzowe 3 1/2 gr. za 1 sztukę
klamry do gasiorów 4 1/2 gr. za 1 sztukę
gwóździe pocynkowane 2,60 zł. za 1 kg.

Ceny powyższe rozumieją się franco boznica fabryczna w Odrożeniu, stacja kol. Zawiercie.

Koszty przewozu
opłacają odbiorcy przy odbiorze towaru.

II. Kredyt.

Dachówka powyższa dostarczana będzie na kredyt z terminem płatności 25% należności po 6 miesiącach

25% „ „ po 12 „ „
25% „ „ po 18 „ „
25% „ „ po 24 „ „

z dodatkowym oprocentowaniem w wysokości 2% ponad każdorazową stopę procentową Banku Polskiego obowiązującą w dniu wysyłki towaru t. j. obecnie 9 1/2% w stosunku rocznym. Oprocentowanie to jest stałe i w czasie trwania kredytu zmianom nie podlega. Oprocentowanie oblicza się od daty wysyłki towaru z fabryki i pobiera z dołu przy poszczególnych spłatach ratalnych.

Przy określaniu terminów rat należy przyjąć za zasadę, że dla zamówień, których wysyłka następuje w czasie od 1-go do 15-go danego miesiąca — termin 1-szej raty przypada po upływie 6-ciu miesięcy od dnia 1-go miesiąca wysyłki. Dla zamówień, których wysyłka następuje w czasie od 16-go do końca danego miesiąca — termin 1-szej raty przypada po upływie 6-ciu miesięcy od dnia 16-go miesiąca wysyłki.

III. Pokrycie:

Jako pokrycie przyjmowane będą weksle bezterminowe z wystawienia rolników odbiorców materiału ogniowatego do krycia dachów, stanowiące pełne pokrycie towaru łącznie z oprocentowaniem za cały okres trwania kredytu.

IV. Wysokość rabatu dla poszczególnych organizacji pośredniczących wynosić będzie 7%.

Faktury wystawiane będą przez fabrykę bezpośrednio na imię odbiorcy. Rabat w fakturach potrącanie nie będzie.

Uwagi ogólne:
Kredyt ten udzielany będzie aż do odwołania w sumie nieograniczonej, prosimy zatem o niezwłoczne zgłoszenie się zainteresowanych.

Przy sposobności, dla orientacji Panów i ich odbiorców podajemy przedstawioną nam przez dostawcę kalkulację kosztów pokrycia 1 mtr. kwadratowego dachówką „Wiek” koloru

Dachówka	10 płyt 1/1	przeciętnie	zł. 5,10	zł. 6,20
Przybory			zł. 0,45	zł. 0,45
ogółem franco wagon bozn. fabr.			zł. 5,55	zł. 6,65

Koszt przewozu od stacji Zawiercia do stacji odbiorczych zależnie od odległości, przy wyzyskaniu całej nośności wagonu 15 tonowego wynoszą:

przy odległości	za 1 mtr. kwadr.
do 50 km.	ok. 10 gr.
do 100 km.	ok. 16 gr.
do 150 km.	ok. 20 gr.
do 200 km.	ok. 24 gr.
do 250 km.	ok. 27 gr.
do 300 km.	ok. 30 gr.

itd. według taryfy obowiązującej od dnia 1-go października 1930 r.

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu kościerskiego w Kościerzynie.

Komunikat.

V. Pomorska Wystawa Drobin, Gołębi, Królików, Psów i Zwierząt Futerkowych w Toruniu w czasie od 8—12 listopada 1930 r.

Komitet Wystawy donosi uprzejmie, że rozesłał już wszystkim znanym hodowcom warunki oraz deklaracje Wystawy. Kto z hodowców dotychczas nie otrzymał warunków i deklaracji Wystawy, może się zwrócić po takowe do Komitetu Wystawy w Toruniu ul. Sienkiewicza 40.

Termin zgłaszania eksponatów upływa z dniem 20 października 1930 r.

Komitet

Komunikat

Powiatowej Kasy Chorych w Kościerzynie.

Niniejszym podaje się do wiadomości publicznej, że począwszy od 15. 9. b. r. urzęda Kasy Chorych w Stacji Sanitarnej w Wysinie godziny ambulatoryjne w każdą środę o godz. 15-tej. Chorych zamieszkujących w okolicy Wysiny (Członkowie i nieczłonkowie Kasy) mają w ten sposób to udogodnienie, że nie potrzebują wyjeżdżać do lekarza do Skarszew wzd. do Kościerzyny, lecz odwrotnie będzie lekarz do nich przyjeżdżał i przyjmował ich w każdą środę o godz. 15-tej w Stacji Sanitarnej w Wysinie.

Pp. Soltys i Przełożeni obszarów dworskich podadzą powyższe do wiadomości zainteresowanych.

Okólnik w sprawie dostarczania rolnikom materiałów ogniowatych na krycie dachów

Państwowy Bank Rolny dostarczać będzie rolnikom za pośrednictwem organizacji rolniczych instytucji spółdzielczych i Powiatowych Kas Ko-

munalnych na warunkach niżej wymienionych aż do odwołania

dachówkę azbestowo-cementową „Everitas”, z dostawą firmy

„Everitas” Polska Fabryka Dachówek Azbestowych w Krakowie.

I. Ceny.

za 100 sztuk loco wagon stacja kol. Kraków Wi-

ślą w złotych

szablony	przystawki	krawędzi	gasior
40/40 cm.	40 cm.	40/20 cm.	40/12 cm.
szare 51,—	51,—	26,—	51,—
czarne 55,—	55,—	28,—	53,—
czern. 60,—	60,—	30,50	60,—
Szinki burzowe całe miedziane	zł. 3,50	za 100 sztuk	
Gwóździe pomiedziowane	4,—	1 k.o.600st.	
„ pocynkowane	3,50 „ 1		
Klamry do gasiorów	4,—	za 100 sztuk	

Koszty przewozu opłacają odbio. przy odbiorze. tow.

II. Kredyt.

Dachówka powyższa dostarczana będzie na kredyt z terminem płatności

25% należności po 6 miesiącach
25% „ „ po 12 „ „
25% „ „ po 18 „ „
25% „ „ po 24 „ „

z dodatkowym oprocentowaniem wysokości 2% ponad każdorazową stopę procentową Banku Polskiego obowiązującą w dniu wysyłki towaru t. j. obecnie 9 1/2% w stosunku rocznym. Oprocentowanie oblicza się od daty wysyłki towaru z fabryki i pobiera z dołu przy poszczególnych spłatach ratalnych.

Przy określaniu terminów rat należy przyjąć za zasadę, że dla zamówień, których wysyłka następuje w czasie od 1-go do 15-go danego miesiąca — termin 1-szej raty przypada po upływie 6-ciu miesięcy od dnia 1-go miesiąca wysyłki. Dla zamówień, których wysyłka następuje w czasie od 16-go do końca danego miesiąca — termin 1-szej raty przypada po upływie 6-ciu miesięcy od dnia 16. miesiąca wysyłki.

III. Pokrycie.

Jako pokrycie przyjmować będziemy weksle bezterminowe z wystawienia rolników odbiorców materiału ogniowatego do krycia dachów, stanowiące pełne pokrycie towaru łącznie z oprocentowaniem na cały okres trwania kredytu.

Faktury wystawiane będą przez fabrykę bezpośrednio na imię odbiorcy. Rabat w fakturach potrącanie nie będzie.

Uwagi ogólne.

Kredyt ten udzielany będzie aż do odwołania w sumie nieograniczonej, prosimy zatem o niezwłoczne zgłoszenie zainteresowanych.

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu kościerskiego w Kościerzynie

Komunikat dot. badania pojazdów mechanicznych.

Komisja dla badania pojazdów mechanicznych będzie urzędowała w Toruniu w październiku dnia 8, 22 i 29, w listopadzie dnia 12 i 22, w grudniu dnia 5, 10, 17 i 31.

Do egzaminu mogą zgłaszać się tylko ci kandydaci na kierowców, którzy otrzymują wezwania na odpisany termin.

Pp. Burmistrzom, Soltysom i Przełożonym obszarów dworskich polecam podać powyższe do wiadomości zainteresowanych.